

Κύπρος, 50 χρόνια Εισβολής και Κατοχής: μνήμες και προσδοκίες

Πενήντα χρόνια πέρασαν από τις 20 Ιουλίου του 1974, όταν ο Αττίλας εισέβαλε σαν φονικός τυφώνας στην καρδιά της Κύπρου. Το ρολόι του χρόνου πάγωσε σε εκείνη τη μαύρη μέρα, εμποδίζοντας τη ροή της ιστορίας...Καθώς προσπαθεί να ξεφύγει από τον σκοτεινό λαβύρινθο της μνήμης, οι σκιές του παρελθόντος την ακολουθούν πιστά, συνοδεύοντας την κάθε της κίνηση. Οι οδυνηρές θύμησες δεν ξεθωριάζουν, αλλά αναβλύζουν από τα βάθη της ψυχής, υπενθυμίζοντάς μας ότι οι συνέπειες του παρελθόντος είναι ζωντανές και συναισθηματικά βαριές...

Χαράματα της 20^{ης} Ιουλίου του 1974· οδυνηρός ήχος των σειρήνων διακόπτει την ησυχία, σπέρνοντας τον τρόμο και τον πανικό σε κάθε γωνιά του νησιού. Τα εχθρικά πλοία ξεπροβάλλουν στον ορίζοντα, αναγγέλλοντας την έναρξη της καταστροφικής εισβολής. Οι Ελληνοκύπριοι, κυριαρχημένοι από φόβο, σπεύδουν να συλλέξουν απεγνωσμένοι τα προσωπικά τους αγαθά, εγκαταλείποντας τα σπίτια τους, επιδιώκοντας να γλιτώσουν από την καταδικαστική μανία των Τούρκων. Καταπονημένες ψυχές, στοιβαγμένες σε καρότσες φορτηγών, σε λεωφορεία, καταφεύγουν σε προσωρινούς προσφυγικούς καταυλισμούς. Πόσες στα αλήθεια αναμνήσεις μπορούν να χωρέσουν σε μια μικρή βαλίτσα; «Μη φοβάσαι καλέ μου, σε λίγες μέρες θα πάμε πίσω στο σπίτι μας». Αυτά λέει η μάνα στο παιδί για να το καθησυχάσει και να το πιστέψει και η ίδια.

Τα νεαρά παλικάρια, πιστά στο καθήκον προς την πατρίδα τους, έσπευσαν να εκπληρώσουν το χρέος τους και να την υπερασπιστούν. Με τρεμάμενες καρδιές, θάρρος, τόλμη και γενναιότητα πολέμησαν για την τιμή της Κύπρου μας, γράφοντας χρυσές σελίδες ηρωισμού στην ιστορία της. Το αίμα τους έβαψε κόκκινες τις πλαγιές του Πενταδακτύλου, ματώνοντας μαζί και τις ψυχές των γονιών, των παιδιών, των συζύγων που άφησαν πίσω τους.

Οι πυροβολισμοί και οι βομβαρδισμοί ανέτρεπαν το τοπίο, καθιστώντας την καθημερινότητα έναν εφιάλη. Ο αιμοδιψής Αττίλας, μέσα σε ένα περίπου μήνα κατέλαβε πάνω από το ένα τρίτο των κυπριακών εδαφών. Η αντίσταση του ελληνοκυπριακού στρατού ήταν αξιοθαύμαστη, αλλά η ανισότητα στις δυνάμεις ήταν ανυπέρβλητη. Το μέλλον φάνταζε αβέβαιο και οι ελπίδες για σωτηρία αμυδρές στον αιθέρα του πολέμου.

Πέντε δεκαετίες μετά την τραγική εισβολή και η πολύπαθη Κύπρος δεν έχει ακόμη δικαιωθεί. Τα πατρογονικά μας εδάφη, τα δικά μας εδάφη, σπαράζουν κάτω από την μπότα του Τούρκου κατακτητή. Τούρκοι έποικοι διαμένουν παράνομα και βεβηλώνουν τις οικίες των προγόνων μας, κατακρεουργώντας τα άσπιλα όνειρα, που έπλαθαν σαν ήτανε μικροί. Κοπίασαν ποτέ οι απρόσκλητοι εισβολείς για να αποκτήσουν τις περιουσίες που δικαιωματικά μας ανήκουν; Έγινε ποτέ ο μόχθος τους ένα με τον ιδρώτα που έσταζε στη θερισμένη γη; Έγινε ποτέ το δάκρυ τους ένα με τα κύματα της αφρισμένης θάλασσας;

Έχουν να λένε πως η ελπίδα πεθαίνει πάντα τελευταία. Οι μέρες έγιναν βδομάδες, μήνες, χρόνια, μισός αιώνας... Οι μνήμες άρχισαν να ξεθωριάζουν μαζί με την ελπίδα εύρεσης των αγνοουμένων της εισβολής. «Ζει ο γιος μου ή πέθανε;», ρωτά η μάνα δακρυσμένη, κρατώντας τη φωτογραφία του χαμένου της γιου. Απάντηση θα πάρει την ύστατη στιγμή με την ταυτοποίηση των λειψάνων του και θα τον θάψει αγέρωχη με τις τιμές, που του αρμόζουν σαν ήρωα.

Έχουν περάσει 50 χρόνια προσφυγιάς και κατοχής... Οι προσδοκίες μας πότε θα πραγματοποιηθούν; Όλα άρχισαν πλέον να μοιάζουν σαν ψεύτικες υποσχέσεις· «αδικία». Η αδικία αυτή πηγάζει από βαθιά μέσα μας και δεν μας αφήνει να ησυχάσουμε, μάς ταλαιπωρεί και μάς βασανίζει. Μεγαλώνοντας πάντα είχα την ίδια απορία: «Πότε θα ελευθερωθεί η άλλη μισή μου πατρίδα; Πότε θα επιστρέψω, ως νόμιμος κάτοικος, στα όμορφα μέρη που γνώρισα μέσα από τις αφηγήσεις του παππού και της γιαγιάς μου;». Αρνούμαι να επισκέπτομαι τα μέρη, που δικαιωματικά μας ανήκουν, επιδεικνύοντας ταυτότητα. Ελπίζω να λυθεί κάποτε η απορία μας αυτή και να έρθει εκείνη η ώρα, που θα πέσουν τα συρματοπλέγματα και πλέον η Κύπρος να είναι ελεύθερη, ανεξάρτητη και τα άσπρα περισσότερα της ειρήνης να διασχίζουν τους ουρανούς.

Κωνσταντίνου Δημήτρης, Γ6